

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jacek Ozdoba - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Katarzyna Nowak, Departament Gospodarki Odpadami tel. (022) 36 92 658, e-mail: katarzyna.nowak@klimat.gov.pl Pani Joanna Kwapisz, Departament Gospodarki Odpadami tel. (022) 36 92 274, e-mail: joanna.kwapisz@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 3 lipca 2023 r.</p> <p>Źródło: art. 101a ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac: 922</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W okresie obowiązywania rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. poz. 1395), zidentyfikowano następujące problemy:

1. dopuszczalne zawartości w glebie oraz dopuszczalne zawartości w ziemi substancji powodujących ryzyko szczególnie istotne dla ochrony powierzchni ziemi, są zróżnicowane dla poszczególnych grup gruntów, wydzielonych w oparciu o sposób ich użytkowania. Należy wskazać, że 24 grudnia 2021 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2404), zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii”, które zostało wydane na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, z późn. zm.). Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii dokonało zmiany w nazwach klas przeznaczenia terenu oraz ich symbolach wraz z numeracją, które nie pokrywają się z dotychczas obowiązującymi na podstawie uchylonego rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 1587). W związku ze zmianą przepisów dot. zagospodarowania przestrzennego pojawiły się wątpliwości dotyczące przypisania określonego w planie miejscowym przeznaczenia terenu do właściwej grupy gruntów, a tym samym przyporządkowania właściwej dla tego terenu dopuszczalnej zawartości substancji powodującej ryzyko;
2. zastosowanie różnych kryteriów decyzyjnych, dopuszczalnych wartości ryzyka, na potrzeby wyznaczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie i ziemi wykazało, że właściwym kryterium dla substancji o działaniu toksycznym, dla wszystkich grup gruntów jest wartość $HQ < 1$, a dla substancji o działaniu rakotwórczym lub mutagennym jest wartość $CR < 10^{-6}$. Eksperti wskazują na potrzebę odpowiedniego skorygowania procedury wyznaczania poziomów dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub ziemi dla substancji powodujących ryzyko, która nie została wprost wymieniona w załączniku nr 1, a które spełniają definicję substancji powodującej ryzyko;
3. regionalne dyrekcje ochrony środowiska sygnalizują potrzebę weryfikacji dopuszczalnych poziomów zawartości substancji powodujących ryzyko z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz niektórych pestycydów chloroorganicznych w glebie i ziemi określonych dla głębokości 0-0,25 m ppt wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia MŚ z 2016 r. , z uwagi na aktualne wyniki badań naukowych dotyczące wpływu tych substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że istnieje potrzeba zmiany i doprecyzowania dotychczasowych przepisów w poniżej opisanym zakresie:

1. wprowadzenie zmian wynikających z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii (zmiana w § 3 ust. 4). Użyte dotychczas symbole wskazujące na przypisanie terenów do odpowiednich grup gruntów, dla których określono dopuszczalne zawartości substancji powodujących ryzyko, proponuje się dostosować do symboli wymienionych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii (dodany w § 3 ust. 4a). Proponuje się również doprecyzować kwestię kwalifikacji terenu do odpowiedniej grupy gruntów w przypadku terenów o mieszanym sposobie użytkowania (dodany w § 3 ust. 4b);
2. weryfikacja kryteriów decyzyjnych, dopuszczalnych wartości ryzyka, na potrzeby wyznaczenia dopuszczalnych zawartości w glebie i ziemi substancji powodujących ryzyko innej niż wskazana w załączniku 1 zgodnie z aktualną

wiedzą ekspercką (zmiana w § 4);

3. doprecyzowanie aktualnego brzmienia przepisu dotyczącego określania źródeł informacji istotnych dla oceny zanieczyszczenia (zmiana § 8 ust. 1) oraz wprowadzenie otwartego katalogu źródeł informacji istotnych dla oceny zagrożenia zanieczyszczeniem gleby lub ziemi (zmiana § 8 ust. 2); uszczegółowienie przepisu dotyczącego pobierania próbek gleby i ziemi dla głębokości przekraczającej 0,25 m ppt (zmiana § 9 ust. 1 pkt 4); doprecyzowanie przepisu, aby badania wodoprzepuszczalności wykonywane były jedynie w przypadku, gdy zawartość substancji powodującej ryzyko przekracza dopuszczalną zawartość substancji powodującej ryzyko dla wartości współczynnika filtracji wyższej lub równej 1×10^{-7} m/s oraz nie przekracza dopuszczalnej zawartości substancji powodującej ryzyko dla wartości współczynnika filtracji niższej niż 1×10^{-7} m/s (zmiana § 9 ust. 1 pkt 7 lit. a tiret drugie);
4. uszczegółowienie przepisu odnoszącego się do głębokości pobierania próbek w ramach badań szczegółowych (zmiana § 10 ust. 1 pkt 1), pobierania próbek pojedynczych (§ 10 ust. 1 pkt 3) i doprecyzowanie przepisu o konieczności podania w dokumentacji badań szczegółowych współrzędnych obszaru zanieczyszczonego (zmiana § 10 ust. 1 pkt 7 lit. h);
5. zmiany dopuszczalnych poziomów zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie i ziemi określonych dla głębokości 0-0,25 m ppt dla zanieczyszczeń z grupy WWA oraz niektórych pestycydów chloroorganicznych, zgodnie z aktualną wiedzą ekspercką (zmiana w załączniku nr 1); proponuje się określić dopuszczalne poziomy tych substancji na podstawie wyników oceny zagrożenia dla zdrowia ludzi i stanu środowiska, z uwzględnieniem przeglądu zawartości substancji powodujących ryzyko stwierdzanych w glebach w Polsce, a także porównać z wartościami ustalonymi w innych krajach Europy.

Należy wskazać, że nie ma możliwości rozwiązania powyższych problemów w sposób pozalegisłacyjny. Proponowane w projekcie zmiany przepisów zostały opracowane na podstawie analizy dotychczas obowiązujących rozwiązań dotyczących dokonywania oceny zanieczyszczenia gleby i ziemi oraz uwzględnia doświadczenia na poziomie krajowym oraz innych krajów UE. Ponadto, zaproponowane zmiany uwzględnia wyniki przeprowadzonych analiz eksperckich.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zawartości dopuszczalne lub wskaźnikowe są popularnym narzędziem stosowanym w krajach Unii Europejskiej, pozostałych krajach Europy, a także np. w Kanadzie, do charakteryzowania stopnia zanieczyszczenia gleb i gruntów. Narzędzie to jest użyteczne zarówno ze względów prawnych jak i analitycznych, z uwagi na wygodę stosowania i porównywalność. W Unii Europejskiej z uwagi na brak ramowych instrumentów legislacyjnych w zakresie ochrony gleb, a także zróżnicowanie właściwości gleb, odmienne warunki geologiczne i klimatyczne w Europie, przyjęte w różnych krajach listy substancji uznawanych za powodujące ryzyko, a także określone dla nich dopuszczalne poziomy zawartości, znacznie się od siebie różnią. Zawartości te są często nieporównywalne z uwagi na inny sposób opracowania, wymaganą metodykę badań, a także przeznaczenie aktów prawnych, w których się znajdują (różne są skutki prawne przekroczenia dopuszczalnych zawartości – np. obowiązek monitoringu, przeprowadzenia analizy ryzyka lub remediacji). Zróżnicowany w krajach UE jest również podział na grupy gruntów wydzielony w oparciu o sposób ich użytkowania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Władający powierzchnią ziemi na terenach, na których występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi lub szkoda w środowisku w powierzchni ziemi.	Potencjalnie dotyczy wszystkich władających powierzchnią ziemi, na terenach, na których są lub były prowadzone działania mogące powodować zanieczyszczenie.	Rejestr historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz rejestr szkód w środowisku, w tym szkód w powierzchni ziemi.	Pozytywne – przepisy rozporządzenia tworzą jasno określoną procedurę wykonywania oceny zanieczyszczenia gleby i ziemi.
Podmioty korzystające ze środowiska, które prowadzą działalność mogącą powodować zanieczyszczenie powierzchni ziemi lub których działalność jest przyczyną bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub których działalność jest przyczyną szkody w środowisku w powierzchni ziemi, w tym m.in. instalacje wymagające	Potencjalnie dotyczy wszystkich podmiotów korzystających ze środowiska, na terenach, na których prowadzona jest działalność mogąca powodować zanieczyszczenie.	Rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku prowadzony przez GDOŚ.	Pozytywne – przepisy rozporządzenia dają jasno określoną procedurę wykonywania oceny stanu zanieczyszczonej gleby i ziemi.

uzyskania pozwolenia zintegrowanego.			
Organy administracji właściwe do wydawania decyzji ustalających plany remediacji - regionalni dyrektorzy ochrony środowiska (dalej jako „rdoś”) i organ odwoławczy – Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dalej jako „GDOŚ”).	rdoś – 16, GDOŚ – 1	Dane własne	Pozytywne – przepisy rozporządzenia dają jasno określone kryteria do oceny stanu zanieczyszczenia powierzchni ziemi.
Przedsiębiorcy zajmujący się opracowywaniem i wykonywaniem planów remediacji, a także badaniami stanu zanieczyszczenia powierzchni ziemi.	Istnieje ponad 50 przedsiębiorców, którzy zajmują się opracowywaniem i wykonywaniem planów remediacji. Szacuje się, że przedsiębiorców, którzy zajmują się badaniami stanu zanieczyszczenia powierzchni ziemi może być nawet kilkaset. Projekty planów remediacji i badania wykonują podmioty świadczące usługi środowiskowe, geologiczne, geotechniczne i wiertnicze, firmy consultingowe, a także uczelnie wyższe i instytuty badawcze.	Dane uzyskane od Stowarzyszenia Instytut Remediacji Terenów Zanieczyszczonych.	Pozytywne – przepisy rozporządzenia dają jasno określone kryteria do oceny stanu zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt nie był przedmiotem pre-konsultacji.

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt zostanie przekazany do konsultacji (21 dni) do następujących podmiotów:

- 1) Polska Akademia Nauk – Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska;
- 2) Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu – Instytut Nauk o Glebie i Ochrony Środowiska;
- 3) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 4) Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa;
- 5) Polska Izba Przemysłu Chemicznego;
- 6) Polskie Towarzystwo Geologiczne;
- 7) Polskie Towarzystwo Gleboznawcze;
- 8) Naczelna Organizacja Techniczna;
- 9) Instytut na Rzecz Ekorozwoju;
- 10) Polski Klub Ekologiczny;
- 11) Polska Izba Ekologii;
- 12) Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin;
- 13) Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej;
- 14) Klaster Laboratoriów Badawczych i Wzorcujących przy Związku Pracodawców Pomorza Zachodniego "Lewiatan";
- 15) Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB;
- 16) Stowarzyszenie Instytut Remediacji Terenów Zanieczyszczonych;
- 17) Polski Komitet Normalizacyjny.

pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	Projekt rozporządzenia nie powoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, polegających na zwiększeniu wydatków lub zmniejszeniu dochodów tych jednostek w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak dodatkowych informacji - projekt rozporządzenia nie powoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-				
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-				
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-				
	osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne	-	-	-	-	-	-	-				
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-										
	osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne	-										
Niemierzalne (dodaj/usuń)	Mając na uwadze powyższe, nie ma możliwości bezpośredniego porównania kosztów ponoszonych obecnie przez podmioty korzystające ze środowiska i władających powierzchnią ziemi do oszczędności lub kosztów, które mogą wynikać z prowadzenia projektowanej regulacji. Nie można także oszacować oszczędności lub kosztów jakie spowoduje projektowana regulacja w ujęciu rocznym. Projektowana regulacja może mieć niewielki wpływ na realizację, wynikającego z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2021 r.- Prawo ochrony środowiska i ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, obowiązku remediacji, w tym nałożenie lub zwolnienie od tego obowiązku, dla gruntów, na których stwierdzono zanieczyszczenie WWA oraz niektórymi pestycydami chloroorganicznymi.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Obowiązki w zakresie ochrony powierzchni ziemi wynikają z przepisów ustawowych. Przedmiotowy projekt rozporządzenia obejmuje jedynie zagadnienia techniczne związane z prowadzeniem oceny zanieczyszczenia.											
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
☐ nie dotyczy												
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegółowo w odwrotnej tabeli zgodności).						☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy						

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: doprecyzowanie wymagań dotyczących sposobu wykonywania badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi.	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: -	
9. Wpływ na rynek pracy	
Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:
	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Przewiduje się pośredni wpływ regulacji na środowisko naturalne oraz wpływ na zdrowie ludzi.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia rozporządzenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie planuje się ewaluacji.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	